

ZPRÁVA O ČINNOSTI ČESKOSLOVENSKÉ BIOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI V ROCE 1994

V uplynulém roce se Čs. biologická společnost podílela na organizaci **významného mezinárodního kongresu buněčné biologie**. Byla hlavním tuzemským organizátorem **IV. evropského kongresu buněčné biologie**, který pořádala společně s ECBO 26.6.-1.7.1994 v Praze. Předseda společnosti prof. O. Nečas byl jeho prezidentem. Kongres poskytl mimořádnou příležitost pro setkání našich vědeckých pracovníků se zahraničními odborníky v buněčné biologii a byl velmi dobrou reprezentací naší vědy v mezinárodním měřítku.

1. Přínos aktivity společnosti pro rozvoj vědy

Další významnou mezinárodní akcí bylo **symposium Radiation Biology and its Application in Space research** uspořádané biofyzikální sekci.

Z větších akcí tuzemských uspořádaly nebo se podílely na jejich organizaci např. pobočka v Brně, cytogenetická sekce, společnost pro mutagenézi a společnost pro ultrazvuk v lékařství a biologii. Podrobnější údaje k těmto akcím jsou v dalších částech zprávy. Všechny zmíněné kongresy a konference měly vysokou odbornou úroveň, dobré organizační zajištění a účastníky byly hodnoceny jako velmi užitečné a úspěšné.

2. Vědecká aktivita

Společnost rozvíjela svou aktivitu v uplynulém roce v 6 pobočkách a 9 sekcích.

Pobočka v Praze uspořádala **7 pracovních seminářů** s průměrnou účastí 30-40 vědeckých pracovníků.

Pobočka v Brně uspořádala **15 schůzí**, kde bylo předneseno 23 přednášek při průměrné účasti 33 posluchačů na akci. Výbor pobočky se spolupodílel na organizaci **symposia „Symposium reprodukční biologie“** 19.1.1994 a **1 semináře „Chronobiology in health and disease - control of cardiovascular and respiratory functions“** 4.7.1994.

Pobočka v Olomouci uspořádala **4 přednáškové schůze** - „Organizace vědecké a pedagogické práce ve Spolkové republice Německo“ 29.3.1994 za účasti 8 členů, přednáškový večer u příležitosti nedožitých 70. narozenin prof. Lenfelda spolu se Spolkem lékařů v Olomouci 6.4.1994 za účasti 40 osob, „Experimentální postupy nahrazující pokus na zvířeti“, „Toulka ekologa po Indii“ 9.12.1994 za účasti 8 členů.

Pobočka v Hradci Králové pořádala společně s Fyziologickou sekci **10 zasedání**, průměrná návštěvnost byla 20 posluchačů.

Cytogenetická sekce uspořádala **27. výroční zasedání cytogenetické sekce** 26.-27.9.1994 v Praze. Účastnilo se 50 vědeckých pracovníků a odezněly zde přednášky v odborných okruzích - prenatalní a postnatalní cytogenetika, nádorová cytogenetika, experimentální cytogenetika rostlin a živočichů. Dále sekce uspořádala plenární schůzi sekce 26.9.1994.

Společnost pro mutagenézi zevním prostředím uskutečnila již **„17. výroční konferenci společnosti pro mutagenézi zevním prostředím“** v dubnu 1994 v Brně za účasti 60 posluchačů.

Pedagogická sekce uspořádala **2 celostátní semináře** - 14.4.1994 v Olomouci a 25.10.1994 v Praze, seminářů se účastnilo 55 vědeckých pracovníků. Semináře sekce jsou pořádány vždy společně s předmětovou komisí biologie na gymnáziích při MŠMT ČR. Tomu odpovídá i program seminářů, z nichž každý přináší jednak přednášku odborníka na aktuální a pedagogicky významné biologické téma.

Biofyzikální sekce uspořádala v minulém roce **15 seminářů**, na pěti z nich přednášeli zahraniční vědečtí pracovníci, průměrná účast 20 osob. 10.-12.11.1994 pořádala sekce ve spolupráci s Biofyzikálním ústavem AV ČR v Nedvědicích **II. symposium „Radiation biology and its application in space research“**, symposia se účastnilo 30 zahraničních vědců, 20 aktivních účastníků bylo z ČR.

Sekce pro biologii nízkých teplot uspořádala **pracovní den** sekce 16.11.1994 za účasti 30 pracovníků. Členové sekce se aktivně podíleli na mezinárodních kongresech - „**19th International Congress of Refrigeration**“, „**Kryo Benešov**“ - medicínské kryochirurgické dny a „**Mezinárodní bakteriologický kongres**“.

Česká společnost pro ultrazvuk v lékařství a biologii uspořádala v loňském roce **konferenci o novinkách ultrazvukové diagnostiky v porodnictví a gynekologii** 29.4.1994 v Praze za účasti 150 vědeckých pracovníků. Dále byl uskutečněn **dvoudenní doškolovací kurs** v Brně 7.-8.5.1994 za účasti 220 osob.

Sekce pro buněčnou biologii společně s hlavním výborem Čs. biologické společnosti organizovala „**IV. evropský kongres buněčné biologie**“ 26.6.-1.7.1994 v Praze. Kongresu se zúčastnilo téměř 1000 vědeckých pracovníků a podle názorů účastníků měl výrazný vědecký a společenský úspěch a velmi dobře prezentoval český i slovenský přínos pro rozšíření poznání biologie buňky. Kongres se konal pod záštitou primátora města Prahy, ministra školství a předsedy AV ČR a v průběhu kongresu byly předány pamětní medaile Čs. biologické společnosti významným zahraničním pracovníkům. Medaili obdrželi bývalý generální sekretář ECBO prof. M. Balls, nynější sekretář ECBO prof. F. Clementi a místopředseda ECBO prof. P. Röhlich.

3. Ediční činnost

Jako každoročně se i v minulém roce ediční činnost uskutečňovala formou interních tisků pro vnitřní potřebu společnosti:

Byly vydány tyto materiály:

1 číslo Zpravodaje Čs. biologické společnosti, hlavní výbor,

Z konference „Radiation biology and its application in space research“ byl vydán sborník abstrakt, biofyzikální sekce.

4. Výhled na rok 1995

Z větších akcí minimálně jednodenních plánuje Čs. biologická společnost následující akce:

XIII. Biologické dny 5. a 6.9.1995 v Hradci Králové, hlavní výbor a pobočka v Hradci Králové.

Přednášková odpoledne s aktuální biologickou tematikou, během roku 1995, pobočka v Brně.

18.1.1995, seminář, pobočka v Olomouci.

2 pracovní schůze během roku 1995, pobočka v Ostravě.

28. výroční zasedání cytogenetické sekce 6.-8.9.1995, Brno, cytogenetická sekce.

Pracovní den sekce 19.4.1995, Hradec Králové, cytogenetická sekce.

18. výroční konference Společnosti pro mutagenezi zevním prostředím, duben 1995, Brno, Společnost pro mutagenezi zevním prostředím.

2 celostátní semináře, na jaře ve Strážnici, na podzim v Praze, pedagogická sekce.

Semináře za účasti našich i zahraničních vědeckých pracovníků, během roku 1995, biofyzikální sekce.

Konference „Ultrazvuková diagnostika pro začátečníky“, 24.-25.3.1995, Pardubice, Česká společnost pro ultrazvuk v biologii a lékařství.

Doškolovací kurs v abdominální ultrasonografii, 30.6.-1.7.1995, Brno, Česká společnost pro ultrazvuk v biologii a lékařství.

Ultrasonografické forum, 24.-27.10.1995, Brno, Česká společnost pro ultrazvuk v biologii a lékařství.

Seminář o cytoskeletu, 6.-7.2.1995, Brno, sekce pro buněčnou biologii.

Kromě toho pobočky i odborné sekce budou pořádat jednotlivé přednášky nebo přednáškové večery, poskytnou příležitost pro prezentaci zahraničních hostů a budou spolupracovat při organizaci vědeckých konferencí středoškolských i vysokoškolských, kde studenti a posluchači těchto škol budou mít příležitost publikovat své výsledky.

Hlavní výbor počítá s jednou Babákovou přednáškou v rámci 13. Biologických dnů.

5. Organizační a administrativní činnost

Koncem roku 1993 byl korespondenčním způsobem zvolen nový hlavní výbor, který se sešel na ustavující schůzi 12.1.1994. Zde byli zvoleni funkcionáři hlavního výboru:

Předseda	prof. O. Nečas,
I. místopředsedou	prof. V. Srb,
vědeckým tajemníkem	doc. R. Janisch,
hospodář	prof. M. Hejtmánek,
II. místopředsedou se z titulu své funkce předsedy Slovenské biologické společnosti stal	prof. A. Bózner.

Členy hlavního výboru jsou prof. A. Svoboda, prof. K. Beneš, doc. J. Hudák, doc. E. Miadoková.

Revizoři pro příští volební období jsou prof. S. Čech a doc. Z. Matějková.

Hlavní výbor v tomto roce uskutečnil korespondenčním způsobem hlasování o výši členského příspěvku. Z jeho výsledku vyplynulo, že do příštího valného shromáždění zůstane členský příspěvek v dosavadní výši 100.- Kč pro pracující a 50.- Kč pro důchodce a studenty. V tomto roce hlavní výbor navrhne opatření ke zlepšení platební morálky členů společnosti.

V uplynulém roce ukončila svou činnost sekce pro mikrokinematografii v cytologii a její členové většinou zůstali v členské základně pobočky v Hradci Králové nebo v některých jiných odborných sekcích.

Sekce pro ultrazvuk v biologii a lékařství se rozhodla pro změnu názvu a reorganizaci členské základny v důsledku ustavení Slovenské společnosti pro ultrazvuk v lékařství v rámci Slovenské lékařské společnosti. Od tohoto roku bude sekce pracovat pod názvem „Česká společnost pro ultrazvuk v

lékařství a biologii" a bude řízena výborem složeným z dosavadních českých zástupců korespondenčně zvolených v minulém roce.

6. Statistické údaje a závěr

V Čs. biologické společnosti pracuje 6 poboček v České republice, kde jsou členové zastoupeni takto: pobočka v Praze 641 členů, pobočka v Brně 701 členů, pobočka v Olomouci 84 členů, pobočka v Hradci Králové 86 členů, pobočka v Ostravě 41 členů, pobočka v Pardubicích 24 členů. Celkem je v Čs. biologické společnosti registrováno 1577 členů.

Při hlavním výboru Čs. biologické společnosti je ustaveno 9 odborných celostátních sekcí: sekce cytogenetická (150 členů), sekce evoluční biologie (50), sekce pro mutagenezi zevním prostředím (115), sekce pedagogická (57), sekce pro biologii nízkých teplot (120), Česká společnost pro ultrazvuk v biologii a lékařství (250), sekce reprodukční biologie (56), sekce buněčné biologie (228), sekce biofyzikální (123).

V Čs. biologické společnosti bylo v roce 1994 uspořádáno 69 akcí s účastí 3017 pracovníků.

Doc. MUDr. R. Janisch, DrSc.
vědecký tajemník